

Bilaga 5.

Riksrevisionens insamling av kvantitativa uppgifter från lärosätena

RiR 2017:28

Varför sparar lärosätena?

- En granskning av myndighetskapital vid universitet och högskolor

Riksrevisionens insamling av kvantitativa uppgifter från lärosätena

Riksrevisionen har via fördefinierade tabeller samlat in från lärosätena uppgifter om följande:

- 1) Myndighetskapitalets (eller summan av balanserad och årets kapitalförändring) utveckling 2007–2016 uppdelat på finansieringsform (anslags-, bidrags- eller avgiftsfinansierad) och verksamhetsgren (utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå).
Uppgifter inkom från samtliga lärosäten, dock inte alltid uppdelade enligt ovanbeskrivna kategorier.¹
- 2) Myndighetskapital uppdelat på fritt respektive bundet/reserverat kapital i respektive verksamhetsgren för senast tillgängliga år enligt följande uppdelning:
 - varav bundet/reserverat till beslutade strategiska satsningar
 - varav bundet/reserverat till befintliga projekts samfinansieringar
 - varav bundet/reserverat till investeringar och avskrivningar exklusive strategiska satsningar
 - varav bundet/reserverat till annat
 - varav fritt
 - varav oklart.

Riksrevisionens definition av bundet/reserverat myndighetskapitalet: Bundet kapital definieras som kapital vilket är avsatt för en planerad, tidsbunden användning och har någon form av dokumenterat underlag. Om dessa kriterier inte är uppfyllda är kapitalet betrakta som fritt. Det bundna kapitalet kan inte avse täckning av normala kostnadsförändringar som löne- och prisökningar, sådana kostnadsökningar ska täckas av löpande anslag eller justerade pris- och kalkylförändringar.

Uppgifterna skulle lämnas i de fall de finns tillgängliga. Uppgifter inkom från 11 lärosäten.

¹ För de lärosäten (Luleå tekniska universitet, Mittuniversitetet, Högskolan Dalarna, Högskolan i Skövde) som inte lämnat uppgifter uppdelade på finansieringsform har uppgifterna hämtats ur dessa lärosäternas årsredovisningar (avseende räkenskapsåren 2007 och 2016). För de lärosäten (Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Uppsala universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Kungl. Tekniska högskolan) som lämnat uppgifter samlat för anslags- och bidragsfinansierad verksamhet har Riksrevisionen räknat om till anslag respektive bidrag utifrån uppgifterna i dessa lärosäternas årsredovisningar. Till exempel har Kungl. Tekniska högskolan beskrivit i sin årsredovisning (*KTH:s årsredovisning för 2016*) att den bidragsfinansierade verksamheten inte genererar något myndighetskapital. För SLU medges i regleringsbrevet undantag från att särredovisa över- eller underskott i bidragsfinansierad verksamhet. Försvarshögskolan har inte kunnat lämna uppgifter om myndighetskapital uppdelat på verksamhetsgren för 2008, därfor har Riksrevisionen räknat med en schablon.

- 3) Myndighetskapitalet fördelat på lärosätes olika organisatoriska nivåer och verksamhetsgren för senast tillgängliga år enligt följande:
- centralt inklusive rektorsnivå
 - på universitetsgemensamma funktioner
 - på fakultetsnivå eller motsvarande
 - på institutionsnivå eller motsvarande
 - på forskargruppsnivå eller motsvarande
 - holdingbolag, dotterbolag eller
 - på annan nivå.

Samtliga lärosäten har lämnat in uppgifter.

De kvantitativa uppgifter som Riksrevisionen samlat in via enkäter har i den mån det varit möjligt stämts av mot officiella uppgifter i UKÄ:s statistikdatabas och ESV:s databas Hermes. I de fall uppgifterna inte stämt överens med uppgifterna i Hermes eller hos UKÄ, eller när uppgifterna har saknats, har Riksrevisionen använt sig av lärosätenas årsredovisningar eller av efterföljande e-post- och telefonkontakter.